

Panssari-ilmatorjuntapatteri 50 vuotta!

Panssari-ilmatorjunnan historia ja perinteet

Yksikkömme ja samalla panssari-ilmatorjunnan perinteet katsotaan alkaneen, kun Ilmavoimien esikunta antoi helmi-kuun 14. päivänä 1942 käskyn Karjalan Armeijalle siirtää kuusi ilmatorjuntapanssarivaunuryhmää perustettavaan Panssari-Ilmatorjuntapatteriin. Perustetun yksikön kalustona oli kuusi kappaletta Landsverk Anti II-ilmatorjuntapanssarivaunuja. Panssaridivisioonana perustettiin kesällä 1942, jolloin myös Panssari-Ilmatorjuntapatteri vakiinnutti paikkansa yhtymän kokoonpanossa. Yksikön sotataipa-leen aikaiset taistelupaikat olivat asemasotavaiheen aikana Syväri, Gorkan lohko ja Mäki sekä suurhyökkäyksen torjunnassa Tali-Ihantalan suurtaistelun alueet. Panssari-Ilmatorjuntapatteri ampui jatkosodassa alas yhteensä 11 ja vaurioitti seitsemää hyökkääjän ilma-alusta. Yksikkö osallistui myös Lapin sotaan ennen kotiuttamistaan marraskuussa 1944.

Sodan jälkeen Ilmatorjuntarykmentti 1:n alainen III Patteristo sijoitettiin Kangasalan Vatialaan. Vuoden 1952 uudelleen järjestelyissä siitä tuli Panssariprikaatin alainen 4. Erillinen Ilmatorjuntapatteristo, joka myöhemmin nimettiin Tampereen Ilmatorjuntapatteristiksi. Keväällä 1961 käyttöön saatiin 12 kappaletta ZSU 57-2 -ilmatorjuntapanssarivaunuja. Vuoden 1966 kesällä panssari-ilmatorjuntakoulutus irrotettiin Tampereen Ilmatorjuntapatteristosta, siirrettiin Parolannummelle osaksi Panssariprikaatia ja koulutusta jatkettiin Panssarivaunupataljoonassa, 3. Panssarivaunukomppaniassa yhden joukkueen vahvuudella.

Kuva 1: Landsverk Anti II

Kuva 2: ZSU 57-2

Kuva 3: Leopard 2 Marksman

Panssari-ilmatorjuntakomppanian ja -patterin perustaminen

”Yliluutnantti Aarne Repo sai yllättäen tiedon marraskuun lopulla (1973), että 1.12.1973 perustetaan uusi yksikkö, jonka päälliköksi hänet on samalla määrätty.” Perustettu yksikkö sai nimekseen Panssari-Ilmatorjuntakomppania (PsItK). ”Varsinainen Panssari-Ilmatorjuntakomppania koottiin kuitenkin ensimmäisen kerran vasta 15. tammikuuta 1974, kun alokkaat astuivat palvelukseen. Tällöin yksikkö sai kasarmin ja miehistön.” Samalla katsotaan yksikön tulleen perustetuksi.

”Vuonna 1987 ilmatorjunnan johto ryhtyi toimenpiteisiin Panssari-Ilmatorjuntakomppanian nimen muuttamiseksi Panssari-Ilmatorjuntapatteriksi.” Nimen muutos toteutettiin lopulta 1.9.1987 ja uuden nimen saanut Panssari-Ilmatorjuntapatteri säilytettiin osana Panssarivaunupataljoonaa. Panssari-ilmatorjuntapatteri liitettiin vuoden 2003 alusta alkaen perusyksikkönä Panssariprikaatiin perustettuun Hämeen ilmatorjuntapatteristoon. Vuodesta 2007 (1.1.2007) lähtien yksikkömme on toiminut Helsingin ilmatorjuntarykmentin perusyksikkönä. Panssari-ilmatorjuntapatteri vaalii panssaridivisioonan, erillisen ilmatorjuntapatteriston ja sen veteraanien sekä ilmatorjuntapanssarivaunukoulutuksen perinteitä nyt ja tulevaisuudessa.

Panssari-ilmatorjuntapatteri 50 vuotta,
Yksikön päällikkö
Kapteeni Henrik Vähämartti

*Lainaukset: Vatialan Vanaatikot 1996,
PANSSARI-ILMATORJUNTAA SUOMESSA 1942-1996.

